

Урок № 15 група ЕГЗРК – 12 4.11.2020

Тема уроку. Степенева функція

Мета уроку. Познайомити учнів із степеневою функцією, її властивостями і графіками.

I. Розв'язування вправ.

а) Обчислити $25^{\frac{1}{3}} \cdot 125^{\frac{1}{3}}$. Відповідь: 5.

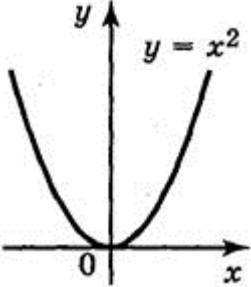
б) Спростити вираз $\frac{a^{\frac{4}{3}}b + ab^{\frac{4}{3}}}{\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b}}$. Відповідь: ab .

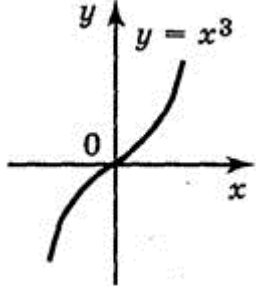
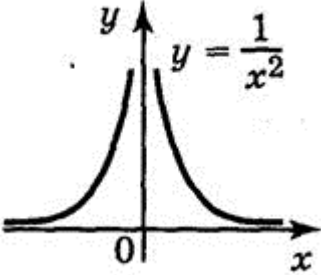
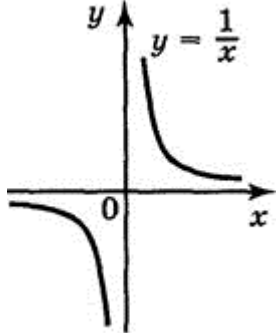
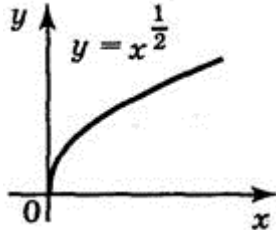
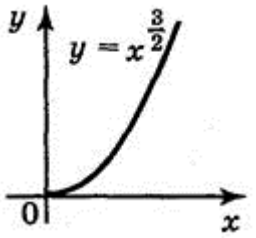
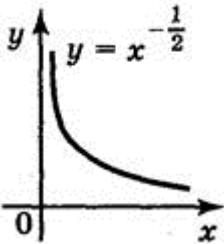
в) Спростити вираз $\frac{a^{\frac{3}{4}} - a^{\frac{1}{4}}}{a^{\frac{1}{4}} - a^{\frac{3}{4}}} - \frac{a^{\frac{1}{4}} - a^{\frac{3}{4}}}{a^{\frac{3}{4}} + a^{\frac{1}{4}}}$. Відповідь: $2a$.

II. Сприймання і усвідомлення матеріалу про степеневу функцію.
 Степеневою функцією називається функція виду $y = x^p$, де p — постійне дійсне число, а x (основа) — змінна. Згадаємо властивості степеневих функцій, їхні графіки. Результати наших досліджень будемо записувати в таблицю 1.

Таблиця 1

Функція $y = x^p$

	p	<i>Графік</i>	$D(y)$	$E(y)$	Парність (непарність)	Зростання (спадання)
1.	$p=2k,$ $k \in \mathbb{N}$		\mathbb{R}	$[0; +\infty)$	парна	спадає, якщо $x \in (-\infty; 0]$, зростає, якщо $x \in [0; +\infty)$

2.	$p=2k+1$ $k \in \mathbb{N}$		\mathbb{R}	\mathbb{R}	непарна	зростає
3.	$p=-(2k)$, $k \in \mathbb{N}$		$x \neq 0$	$(0; +\infty)$	парна	зростає, якщо $x \in (-\infty; 0)$; спадає, якщо $x \in (0; +\infty)$
4.	$p=-(2k-1)$ $k \in \mathbb{N}$		$x \neq 0$	$y \neq 0$	непарна	спадає на проміжках $(-\infty; 0)$, $(0; +\infty)$
5.	$p > 0$, p – не ціле, $0 < p < 1$		$[0; +\infty)$	$[0; +\infty)$	ні парна, ні непарна	зростає
6.	$p > 0$, p – не ціле, $p > 1$		$[0; +\infty)$	$[0; +\infty)$	ні парна, ні непарна	зростає
7.	$p < 0$, p – не ціле		$(0; +\infty)$	$(0; +\infty)$	ні парна, ні непарна	спадає

1. Якщо $p = 2k$, $k \in \mathbb{Z}$, то функція $y = x^{2k}$. Якщо $k = 1$, то ця функція має вигляд $y = x^2$. Згадаємо її основні властивості. Функція $y = x^2$:

- визначена для будь-якого дійсного x ;
- додатна при $x \neq 0$ і дорівнює 0 при $x = 0$;
- приймає всі невід'ємні значення;
- парна (графік симетричний відносно осі ОУ);
- спадає, якщо $x \in (-\infty ; 0]$ і зростає, якщо $x \in [0; +\infty)$. Такі саме властивості має функція $y = x^{2k}$.

2. Якщо $p = 1$, то функція має вигляд $y = x$ (графік — пряма, що проходить через початок координат і ділить перший і третій координатний кути пополам). Якщо $p = 3$, то ця функція має вигляд $y = x^3$. Функція $y = x^3$:

- визначена для будь-якого дійсного x ;
- додатна при $x > 0$, від'ємна при $x < 0$ і дорівнює 0 при $x = 0$;
- зростаюча;
- приймає всі дійсні значення;
- непарна (графік симетричний відносно початку координат), Такі самі властивості має степенева функція $y = x^{2k+1}$, $k \in \mathbb{N}$

3. Розглянемо функцію $y = \frac{1}{x^2}$. Ця функція визначена при $x \neq 0$ і приймає всі додатні значення. Функція парна (графік симетричний відносно осі ОУ). При $x < 0$ функція зростає, а при $x > 0$ — спадає. Такі саме властивості має степенева

функція $y = x^{-2k} = \frac{1}{x^{2k}}$, $k \in \mathbb{N}$

4. Якщо $p = -1$, то функція має вигляд $y = x^{-1} = \frac{1}{x}$. Ця функція визначена при $x \neq 0$. При $x > 0$ функція $y = \frac{1}{x}$ приймає додатні значення, а при $x < 0$ — від'ємні. При $x > 0$ функція $y = \frac{1}{x}$ спадає, і при $x < 0$ — спадає.

Такі саме властивості має степенева функція $y = x^{-(2k-1)} = \frac{1}{x^{2k-1}}$, $k \in \mathbb{N}$.

III. Осмислення вивченого матеріалу

Виконання № 75 - 79.

IV. Домашнє завдання.

Вивчити § 4.